

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня магістр

студента Кривошеї Дмитра Вікторовича
академічної групи 073М-22-5

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і логістика
на тему Удосконалення управління асортиментом підприємства (за
матеріалами ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»)

(назва за наказом ректора)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Іванова М.І.			

Рецензент				
-----------	--	--	--	--

Нормоконтролер	Іванова М.І.			
----------------	--------------	--	--	--

Дніпро
2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

_____ В.Я. Швець

(підпис)

«23» жовтня 2023 р.

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня магістр**

студенту Кривошеї Д.В. академічної групи 073м-22-5

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і логістика

на тему Удосконалення управління асортиментом підприємства (за

матеріалами ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від ____ . ____ .2023

№ _____

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретично-методологічний розділ	Теоретичні основи управління асортиментом торговельного підприємства	23.10.2023 р. – 19.11.2023 р.
Дослідницько-аналітичний розділ	Аналіз особливостей функціонування та здійснення торговельної діяльності ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»	20.11.2023 р. – 24.12.2023 р.
Проектно-рекомендаційний розділ	Шляхи удосконалення управління асортиментом ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»	25.12.2023 р. – 10.01.2024 р.

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Іванова М.І.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 23 жовтня 2023 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 15 січня 2024 р.

Прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Кривошея Д.В.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

студента групи 073м-22-5

НТУ «Дніпровська політехніка»

Кривошеї Дмитра Вікторовича

на тему: Удосконалення управління асортиментом підприємства (за матеріалами ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»)

Ключові слова: АСОРТИМЕНТ, АСОРТИМЕНТНА ПОЛІТИКА, ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО, ІНСТРУМЕНТИ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ.

Структура роботи: 93 сторінки комп'ютерного тексту; 18 рисунків; 25 таблиць; 66 джерел посилання.

Об'єкт розроблення – процес удосконалення управління асортиментом підприємства.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління асортиментом підприємства ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО».

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому: розглянуто асортимент підприємства та принципи формування асортиментної політики; визначено особливості застосування інструментів цифрового маркетингу при управлінні торговельним підприємством; досліджено сучасні аспекти управління асортиментної політики підприємства; надано оцінку сучасного стану та тенденцій розвитку ринку алкогольних напоїв в Україні; охарактеризовано діяльність підприємства в конкурентних умовах; оцінено показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»; виконано позиціонування ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО» на ринку алкогольних виробів; впроваджено сучасні методи аналізу асортиментних груп у ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»; сформовано заходи управління асортиментом для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Методи дослідження: аналіз (при дослідженні категорії ефективність), синтез (при формуванні заходів управління товарним асортиментом), метод наукової абстракції (при формуванні підходів до визначення поняття асортиментна політика), статистичний аналіз (при дослідженні показників діяльності підприємства), метод системного підходу (при формування системи управління товарним асортиментом), графічний метод.

Результати кваліфікаційної роботи магістра рекомендовано для використання на підприємствах, що функціонують на ринку алкогольних напоїв.

Сфера застосування: управління асортиментом підприємства.

Економічна ефективність запропонованих заходів: при управлінні товарним асортиментом прогнозована виручка збільшиться на 15135,8 тис. грн. та становить 393092,8 тис. грн.

SUMMARY

Master's qualification thesis

Student group 073M-22-5

Dnipro University of Technology

Kryvosheia Dmytro Viktorovych

Improvement of the company's assortment management (according to the materials of SHEVCHENKO TH LLC)

Key words: STRATEGY, STRATEGIC PLANNING, STRATEGIC ANALYSIS TOOLS, ENTERPRISE DEVELOPMENT.

Structure of the work: 93 pages of computer text; 18 drawings; 25 tables; 66 sources of links.

Object of the research is the process of improving the management of the company's assortment.

Purpose of qualification thesis is theoretical substantiation and development of practical recommendations for improving the assortment management of SHEVCHENKO TH LLC.

Main results of qualification thesis degree are: the assortment of the enterprise and the principles of forming the assortment policy are considered; the peculiarities of the use of digital marketing tools in the management of a trade enterprise are determined; modern aspects of managing the assortment policy of the enterprise were investigated; an assessment of the current state and development trends of the alcoholic beverages market in Ukraine is provided; the activity of the enterprise in competitive conditions is characterized; indicators of the financial and economic activity of SHEVCHENKO TH LLC were evaluated; the positioning of SHEVCHENKO TH LLC on the market of alcoholic products was carried out; modern methods of analysis of assortment groups were implemented in SHEVCHENKO TH LLC; assortment management measures have been formed to increase the efficiency of the enterprise.

Research methods: analysis (when studying the efficiency category), synthesis (when forming product range management measures), the method of scientific abstraction (when forming approaches to defining the concept of assortment policy), statistical analysis (when studying indicators of enterprise activity), the method of a system approach, graphic method.

The results of the master's qualification work are recommended for use at enterprises operating in the alcoholic beverages market.

Scope: management of the company's assortment.

The economic efficiency of the proposed measures: when managing the product range, the projected revenue will increase by UAH 15,135.8 thousand. and amounts to UAH 393,092.8 thousand.

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретичні основи управління асортиментом торговельного підприємства	7
1.1 Асортимент підприємства та принципи формування асортиментної політики	7
1.2 Особливості застосування інструментів цифрового маркетингу при управлінні торговельним підприємством	17
1.3 Сучасні аспекти управління асортиментної політики підприємства	21
2 Аналіз особливостей функціонування та здійснення торговельної діяльності ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»	29
2.1 Сучасний стан та тенденції розвитку ринку алкогольних напоїв в Україні	29
2.2 Характеристика діяльності підприємства в конкурентних умовах	38
2.3 Оцінювання показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»	48
3 Шляхи удосконалення управління асортиментом ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»	60
3.1 Позиціонування ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО» на ринку алкогольних виробів	60
3.2 Впровадження сучасних методів аналізу асортиментних груп у ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»	67
3.3 Формування заходів управління асортиментом для підвищення ефективності діяльності підприємства	74
Висновки	81
Перелік джерел посилання	87

ВСТУП

Актуальність теми. трансформації радикально змінили стратегії ведення бізнесу, переносючи акцент на онлайн-платформи та електронний ринок. Відмітимо, що цей процес викликаний не лише технологічним прогресом, але й кардинальними змінами у способі отримання інформації та взаємодії в сучасному суспільстві. З'явлення веб-сайтів, соціальних мереж, маркетплейсів та інших он-лайн платформ стали ключовими для формування споживацьких смаків. Також, важливо відзначити, що пандемія COVID-2019, ініціюючи карантинні обмеження, та війна в Україні додали додатковий стимул для переходу до інтерактивних он-лайн пропозицій. Довгий період неможливості фізичного відвідування магазинів суттєво підвищив інтерес споживачів до цифрових рішень. Крім того, доміантними чинниками у зростанні та розвитку електронної торгівлі є рівень добробуту і рівень освіти населення країни, стан та якість цифрових торговельних технологій, рівень цифровізації бізнесу загалом.

Враховуючи обставини функціонування вітчизняних підприємств в умовах воєнного стану та поглиблення економічної кризи важливими є питання пошуку методичних інструментів провадження виробничо-господарської діяльності, які могли б забезпечити не лише задоволення потреб споживачів, але й фінансову стабільність та життєздатність організації. Тому методичні аспекти управління асортиментною політики підприємств набувають особливої уваги з боку менеджменту підприємств. Складність врахування впливу багатьох різно-векторних чинників на процес планування діяльності вітчизняних виробничих підприємств за умов невизначеності та багатоаспектності завдань, які потребують вирішення під час формування асортиментної політики, потребують напрацювання відповідних методичних принципів та аналітичного інструментарію.

Ринок алкогольних напоїв є одним з найбільш пріоритетних та

бюджетоформуючих галузей харчової промисловості в Україні. Це зумовлює й той факт, що держава регулює діяльність його суб'єктів та ринку в цілому як на законодавчому рівні, так і за рахунок інших механізмів. Виробництво алкогольних напоїв в країні завжди характеризувалося високим рівнем конкуренції та приваблювало нових підприємців та інвесторів. Це пояснюється низкою причин, зокрема такими: усталені традиції споживання алкогольних напоїв, високий рівень попиту на продукцію, високий рівень рентабельності та ін. Все це забезпечує високий рівень якості продукції, підвищення інноваційної активності підприємств і тощо. Проте не зважаючи на переваги, сучасне вітчизняне підприємство щодня має реагувати на виклики, що формуються як у зовнішньому, так і внутрішньому середовищі. До вже звичних підприємцям факторів впливу зовнішнього середовища (високий рівень конкуренції на ринку, зміни у законодавстві, нестабільний економічний та політичний стан в країні) у 2020 р. вони мали адаптуватися та налагодити усі бізнес-процеси в умовах карантинних обмежень від пандемії SARS-CoV-2. Проте повномасштабне вторгнення російських військ в Україну у 2022 р. стало ще більшим потрясінням для бізнесу та країни в цілому. Підприємці мали забезпечити не лише власну безпеку, а й можливість збереження або евакуацію бізнесу з окупованих регіонів або тих, де велися активні бойові дії. Все це вплинуло на ємність, структуру та стан ринку алкогольних напоїв у цілому.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління асортиментом підприємства ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО».

Поставлена мета потребує вирішення таких завдань:

- розглянути асортимент підприємства та принципи формування асортиментної політики;
- визначити особливості застосування інструментів цифрового маркетингу при управлінні торговельним підприємством;
- дослідити сучасні аспекти управління асортиментної політики

підприємства;

- надати оцінку сучасного стану та тенденцій розвитку ринку алкогольних напоїв в Україні;

- охарактеризувати діяльність підприємства в конкурентних умовах;

- оцінити показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»;

- виконати позиціонування ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО» на ринку алкогольних виробів;

- впровадити сучасні методи аналізу асортиментних груп у ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО»;

- сформувати заходи управління асортиментом для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Об'єктом розроблення в кваліфікаційній роботі є процес удосконалення управління асортиментом підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні підходи до удосконалення управління асортиментом ТОВ «ТД ШЕВЧЕНКО».

В кваліфікаційній роботі використано такі методи дослідження: аналіз (при дослідженні категорії ефективність), синтез (при формуванні заходів управління товарним асортиментом), метод наукової абстракції (при формуванні підходів до визначення поняття асортиментна політика), статистичний аналіз (при дослідженні показників діяльності підприємства), метод системного підходу (при формування системи управління товарним асортиментом), графічний метод (при демонстрації результатів дослідження).

Практична значущість одержаних результатів полягає в тому, що при управлінні товарним асортиментом прогнозована виручка збільшиться на 15135,8 тис. грн. та становить 393092,8 тис. грн.